

Verordening aanwijzing interferentiegebieden bodemenergiesystemen gemeente Haarlem 2023

De raad van de gemeente Haarlem,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 21 november 2023 met nummer 2023-1840715,

gelet op artikel 149 van de Gemeentewet, artikel 18 lid 3 van de Wet bodembescherming en artikel 2.2b lid 1 van het Besluit omgevingsrecht,

overwegende dat het college van burgemeester en wethouders op grond van artikel 1.4 lid 6 van het Besluit lozen buiten inrichtingen het bevoegd gezag is voor het installeren en in werking hebben van een gesloten bodemenergiesysteem,

overwegende dat het wenselijk is ter voorkoming van interferentie tussen open en gesloten bodemenergiesystemen dan wel ter bevordering van een doelmatig gebruik van bodemenergie interferentiegebieden aan te wijzen,

overwegende dat de raad bij besluit van 25 april 2015 als interferentiegebieden Waarderpolder en Oostradiaal heeft aangewezen, maar dat deze aanwijzing niet meer noodzakelijk is,

overwegende dat de raad bij besluit van 25 november 2021 als interferentiegebieden de ontwikkelzone Europaweg en de ontwikkelzone Zuid-West heeft aangewezen,

overwegende dat het wenselijk is om naast ontwikkelzone Europaweg ook grotendeels het overige deel van Schalkwijk als interferentiegebied aan te wijzen,

overwegende dat het vanwege de volledigheid en kenbaarheid van de regels het wenselijk is om alle interferentiegebieden in één verordening aan te wijzen,

besluit de volgende verordening vast te stellen:

Verordening aanwijzing interferentiegebieden bodemenergiesystemen gemeente Haarlem 2023.

Hoofdstuk 1 Inleidende bepalingen

Artikel 1 Definities

In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. Gesloten bodemenergiesysteem: installatie waarmee, zonder grondwater te onttrekken en na gebruik in de bodem terug te brengen, gebruik wordt gemaakt van de bodem voor de levering van warmte of koude ten behoeve van de verwarming of koeling van ruimten in bouwwerken, door middel van een gesloten circuit van leidingen, met inbegrip van een bijbehorende waterpomp, circulatiepomp en regeneratievoorziening, voor zover aanwezig;
- b. Open bodemenergiesysteem: installatie waarmee van de bodem gebruik wordt gemaakt voor de levering van warmte of koude ten behoeve van de verwarming of koeling van ruimten in bouwwerken, door grondwater te onttrekken en na gebruik in de bodem terug te brengen, met inbegrip van bijbehorende bronpompen en warmtewisselaar en, voor zover aanwezig, warmtepomp en regeneratievoorziening;
- c. Interferentie: onderlinge beïnvloeding van nabijgelegen bodemenergiesystemen;
- d. Interferentiegebied: het gebied dat is aangewezen ter voorkoming van interferentie tussen bodemenergiesystemen en anderszins ondoelmatig gebruik van bodemenergie;
- e. Watervoerend pakket: een bodemlaag die water doorvoert en die aan boven- en onderzijde begrensd wordt door een ondoorlatende laag of door een vrije waterspiegel.

Artikel 2 Toepassingsbereik

Deze verordening is van toepassing op de aanwijzing van interferentiegebieden op grond van artikel 2.2b lid 1 van het Besluit omgevingsrecht.

Hoofdstuk 2 Interferentiegebieden

Artikel 3 Aanwijzing interferentiegebieden

Als interferentiegebied voor gesloten bodemenergiesystemen worden aangewezen:

- a. De ontwikkelzone Europaweg, zoals aangegeven in de bij deze verordening behorende en daarvan deel uitmakende kaart (bijlage 1);
- b. De ontwikkelzone Zuid-West, zoals aangegeven in de bij deze verordening behorende en daarvan deel uitmakende kaart (bijlage 2);
- c. Schalkwijk, zoals aangegeven in de bij deze verordening behorende en daarvan deel uitmakende kaart (bijlage 3).

Hoofdstuk 3 Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 4 Overgangsbepaling

Vergunningen die zijn verleend onder de werking van de Verordening aanwijzing interferentiegebieden bodemenergiesystemen ontwikkelzones Zuid-West en Europaweg en die van kracht zijn op het moment van inwerkingtreding van deze verordening, worden aangemerkt als vergunningen krachtens deze verordening.

Artikel 5 Intrekking voorgaande verordeningen, beleidsregel en bodemenergieplan

De 'Verordening aanwijzing interferentiegebied gesloten bodemenergiesystemen Haarlem', vastgesteld op 23 april 2015, de 'Beleidsregel gronden weigering vergunning voor gesloten bodemenergiesystemen Haarlem' vastgesteld op 23 april 2015, 'Bodemenergieplan Waarderpolder en Oostradiaal' vastgesteld op 16 juni 2016 en de 'Verordening aanwijzing interferentiegebieden bodemenergie-systemen ontwikkelzones Zuidwest en Europaweg', vastgesteld op 25 november 2021 en in werking getreden op 2 februari 2022 worden ingetrokken.

Artikel 6 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de dag na die van bekendmaking.

Artikel 7 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als Verordening aanwijzing interferentiegebieden bodemenergiesystemen gemeente Haarlem 2023.

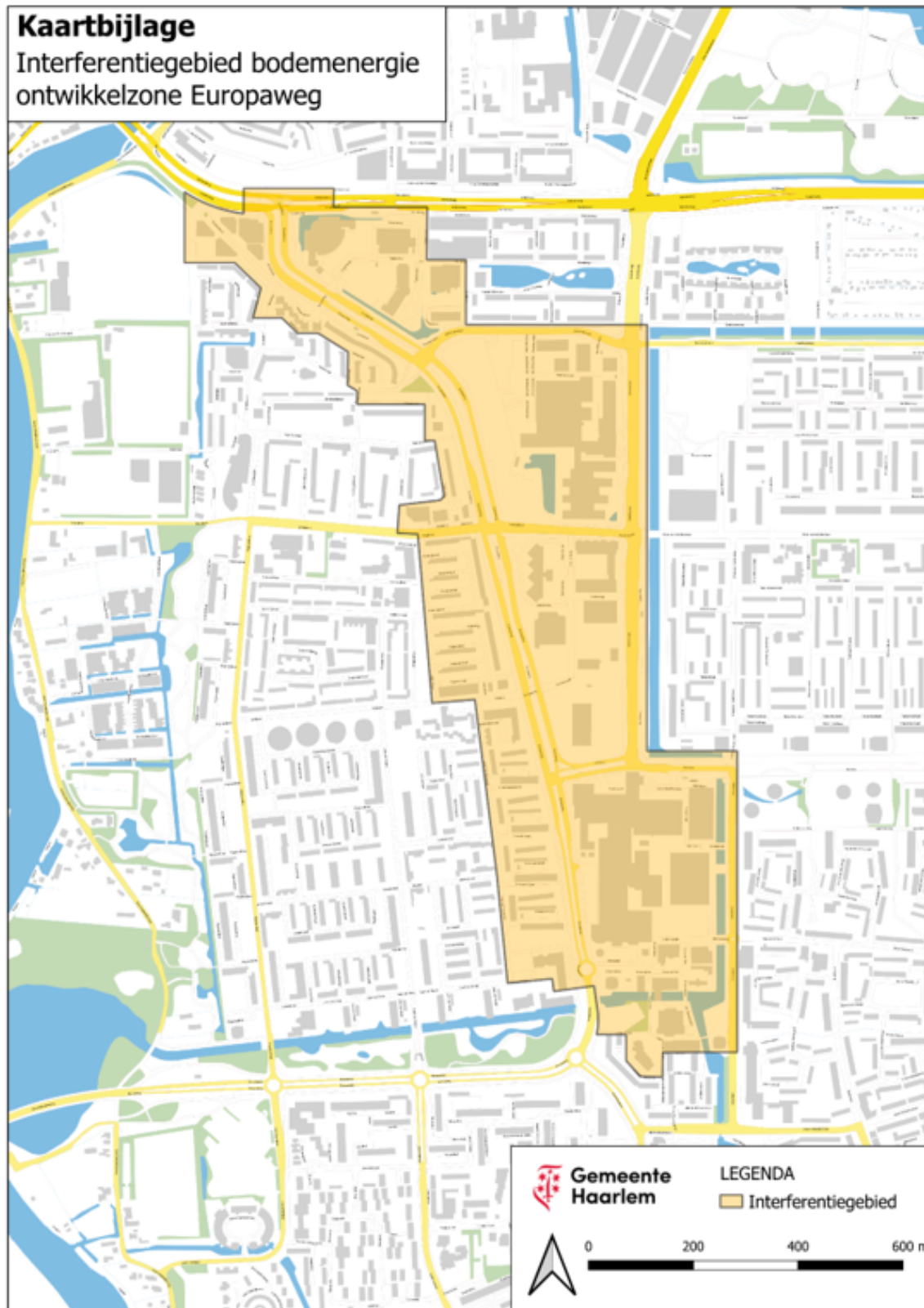
Aldus vastgesteld te Haarlem op 21 december 2023

*de griffier,
M.C.C. Philips*

*de voorzitter,
J. Wienen*

Bijlage 1: kaart interferentiegebied ontwikkelzone Europaweg

De begrenzing van interferentiegebied ontwikkelzone Europaweg is de contour van ontwikkelzone Europaweg.

Grenzen:
Schipholweg
Clothildestraat

Schipholweg
Zinkersstraat
Broekweg
Kadijklaan
Roolandweg
Amerikaweg
Schipholweg
Amerikaweg
Aziëweg
Briandlaan
Haya van Somerenpad
Christine Koetsstraat
Roosje Vospad
Europaweg
Laan van Berlijn
Laan van Osnabruck
Italiëlaan
Frankrijklaan
Belgiëlaan
Zwedenstraat
Finlandstraat
Nederlandlaan
Ierlandstraat
Schotlandstraat
Venkelstraat
Dragonstraat
Muntstraat
Mierikshof
Marjoleinpad

Bijlage 2: kaart interferentiegebied ontwikkelzone Zuid-West

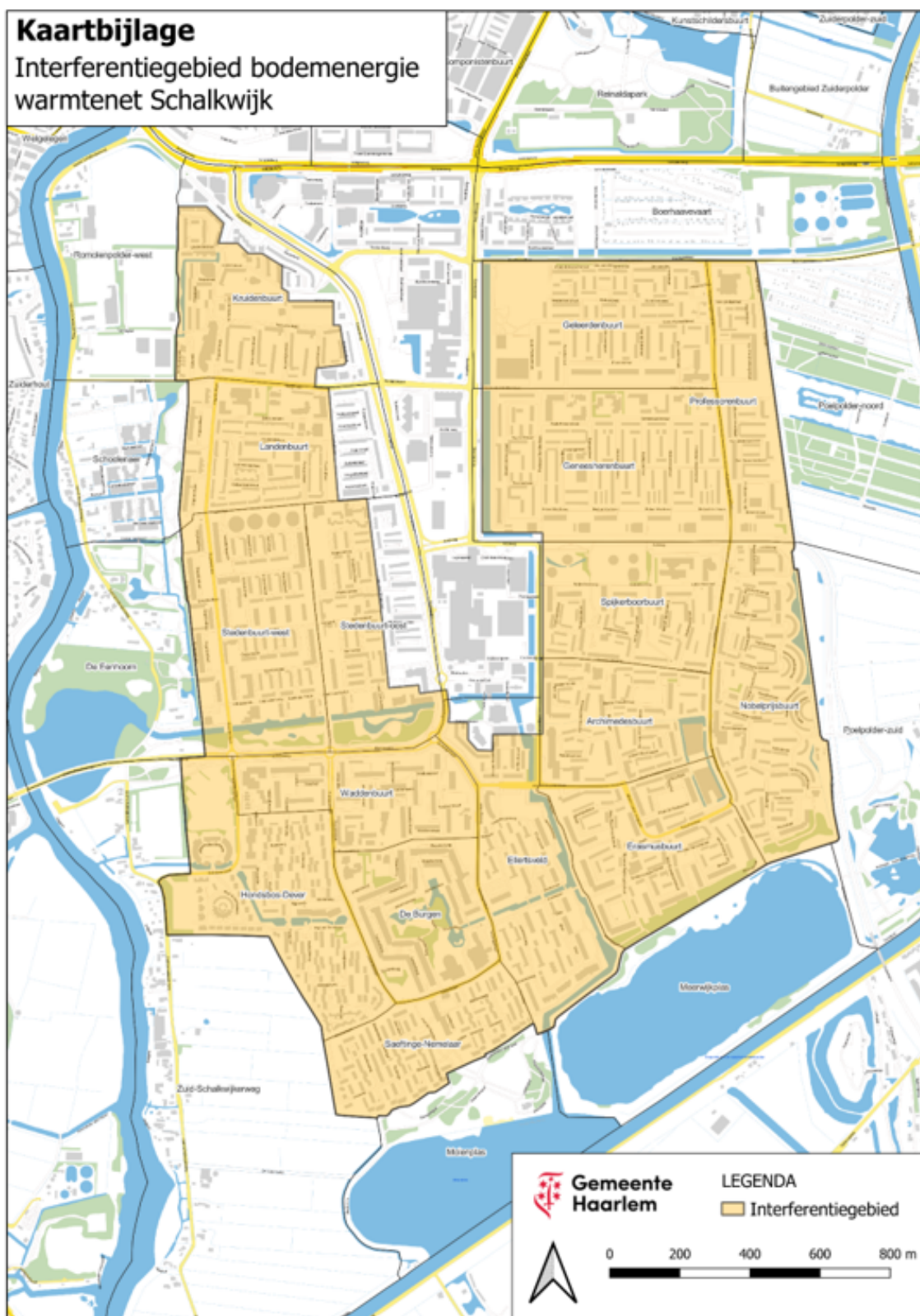
De begrenzing van interferentiegebied ontwikkelzone Zuid-West is de contour van ontwikkelzone Zuid-West.

Grenzen:
Leidsevaartweg
Pieter van Musschenbroekstraat
Houtvaartkade

Westelijke randweg
Lorentzkade
Faradaystraat
Rutherfordstraat
Eysinkweg
Westergracht
Van Oosten de Bruijnstraat
Jasmijnstraat
Resedastraat
Dahliastraat
Stephensonstraat
Boogstraat
Remiseplantsoen
Einsteinstraat
Munterslaan
Leidsevaart

Bijlage 3: kaart interferentiegebied Schalkwijk

Grenzen:

Interferentiegebied Schalkwijk is aan de 'buitenzijde' begrensd op basis van de buurtindeling in Schalkwijk en aan de 'binnen zijde' door de contour van ontwikkelzone Europaweg. De volgende buurten maken gedeeltelijk deel uit interferentiegebied Schalkwijk en deels van interferentiegebied Europaweg: 'De Burgen', 'Erasmusbuurt', 'Hondsbos-Dever', 'Nobelprijebuurt', 'Professorenbuurt',

'Saeftinge-Nemelaar', 'Stedenbuurt-west' en 'Waddenbuurt' maken geheel deel uit van interferentiegebied Schalkwijk. De buurten 'Archimedesbuurt', 'Ellertsveld', 'Geleerdenbuurt', 'Geneesherenbuurt', 'Kruidenbuurt', 'Landenbuurt', 'Spijkerboorbuurt' en 'Stedenbuurt-oost'.

Toelichting

Toelichting algemeen

Op grond van het Wijzigingsbesluit bodemenergiesystemen is de gemeente bevoegd gezag voor de installatie van gesloten bodemenergiesystemen en kan de gemeente ook aansturen op doelmatig gebruik van bodemenergiesystemen. Dit gebeurt via het aanwijzen van interferentiegebieden.

Het aanwijzen van interferentiegebieden sluit aan bij de Haarlemse Transitievisie Warmte en het past in het duurzaamheidsprogramma. De gemeente Haarlem heeft de ambitie om in het jaar 2040 aardgasvrij te zijn. Voor het behalen van deze doelstelling wil zij het gebruik van duurzame bodemenergie stimuleren.

Omdat nieuwbouw aan de BENG-eisen (Bijna Energieneutrale Gebouwen) moet voldoen en zonder aardgasaansluiting moet worden aangelegd, is bodemenergie een doelmatige en duurzame oplossing om gebouwen van warmte en koude te voorzien. Het is dan ook de verwachting dat in de ontwikkelzones en in de gebieden waar een warmtenetwerk is voorzien, veel bodemenergiesystemen worden aangelegd.

Tussen bodemenergiesystemen kan interferentie optreden. Interferentie is onderlinge beïnvloeding van bodemenergiesystemen. Door negatieve interferentie vermindert het energierendement van de desbetreffende bodemenergiesystemen. Door te sturen op de plaatsing van bodemenergiesystemen wordt ondoelmatig gebruik van bodemenergie voorkomen.

Op het moment dat de gemeente geen regie op de ontwikkelingen in een gebied neemt, kunnen de belangen van initiatiefnemers worden geschaad. Om dit te voorkomen maakt de gemeente gebruik van de mogelijkheid om door het aanwijzen van een interferentiegebied bodemenergie zo optimaal mogelijk te benutten.

In deze verordening worden de interferentiegebieden Europaweg, Zuid-West en Schalkwijk aangewezen. De Waarderpolder en Oostradiaal waren ook aangewezen als interferentiegebieden, maar deze aanwijzing is niet meer noodzakelijk.

Gevolg van de aanwijzing van een interferentiegebied is dat voor het installeren van kleine gesloten bodemenergiesystemen een vergunning moet worden aangevraagd.

Door beleidsregels, die door het college worden vastgesteld, aan de vergunningverlening te koppelen is er voor de ontwikkelingen meer zekerheid dat de bodemenergiesystemen die worden aangelegd optimaal kunnen worden benut en dat er genoeg ondergrondse ruimte is om de warmte en koude vraag zo optimaal mogelijk in te vullen.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Definities

In dit artikel zijn de definities van de relevante begrippen opgenomen.

Een gesloten bodemenergiesysteem wordt door gesloten leidingen vloeistof door de bodem geleid om aan de bodem warmte of koude te onttrekken. De circulatievloeistof neemt de temperatuur van de omliggende bodem over. De koelte of warmte wordt door middel van warmtewisselaars en een warmtepomp direct benut voor koeling of verwarming van ruimten in bouwwerken.

Een open bodemenergiesysteem staat in rechtstreeks contact met het grondwater. In de zomer wordt grondwater opgepompt uit de koudebron. De koude van het grondwater wordt via een warmtewisselaar benut om gebouwen te koelen. Het grondwater neemt daarbij warmte op. Het opgewarmde grondwater wordt in de bodem teruggepompt in de warmtebron. In de winter werkt het systeem de andere kant op. Het grondwater wordt dan uit de warmtebron opgepompt om de daarin opgeslagen warmte terug te winnen ten behoeve van verwarming. Het grondwater koelt daarbij af en wordt in de bodem teruggepompt in de koudebron.

Artikel 2 Toepassingsbereik

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 3 Aanwijzing interferentiegebieden

Als interferentiegebieden worden aangewezen het gebied van de ontwikkelzone Europaweg, het gebied van de ontwikkelzone Zuid-West en ook grotendeels het overige deel van Schalkwijk, naast ontwikkelzone Europaweg.

In de bijlagen bij deze verordening zijn kaarten van de drie gebieden toegevoegd. Ten aanzien van Europaweg en Zuid-West geldt dat de grenzen van de interferentiegebieden hetzelfde zijn als de grenzen van de ontwikkelzones. Gezien de ontwikkelingen die in de ontwikkelzone Europaweg en Zuid-West zijn gepland, zal de drukte in de ondergrond bij toepassing van bodemenergie sterk toenemen.

Voor Schalkwijk, exclusief de Europawegzone, is de aanleg van een warmtenetwerk voorzien. Als bronnen voor het collectieve warmtenetwerk zijn aquathermie en open bodemenergiesystemen voorzien. Gezien deze ontwikkelingen zal het gebruik van de ondergrond door open bodemenergiesystemen voor het collectieve warmtenetwerk sterk toenemen.

Als bodemenergiesystemen te dicht op elkaar worden geïnstalleerd kan er negatieve interferentie optreden. Om dit te voorkomen zijn deze drie gebieden aangewezen als interferentiegebied.

Het rechtsgevolg van het aanwijzen van een interferentiegebied is dat kleine gesloten bodemenergiesystemen vergunningplichtig worden. Hierdoor kunnen er voor alle bodemenergiesystemen die worden aangelegd in het interferentiegebied beleidsregels worden vastgesteld waaraan bij de vergunningverlening moet worden getoetst.

Artikel 4 Overgangsbepaling

In dit artikel is het overgangsrecht opgenomen en spreekt verder voor zich.

Artikel 5 Intrekking voorgaande verordeningen en beleidsregel

Vanuit het oogpunt van volledigheid en kenbaarheid van de regels is het wenselijk dat de interferentiegebieden in één verordening worden aangewezen. De ontwikkelzones Europaweg en Zuid-West waren al aangewezen in de Verordening aanwijzing interferentiegebieden bodemenergiesystemen ontwikkelzones Zuid-West en Europaweg. Deze verordening wordt ingetrokken. In plaats hiervan komt onderhavige nieuwe verordening waarin de ontwikkelzones Europaweg en Zuid-West aangewezen blijven als interferentiegebied. In de nieuwe verordening wordt ook grotendeels het overige deel van Schalkwijk, naast ontwikkelzone Europaweg als interferentiegebied toegevoegd.

De Waarderpolder en Oostradiaal waren ook aangewezen als interferentiegebieden, maar deze aanwijzing is niet meer noodzakelijk. De verordening waarin Waarderpolder en Oostradiaal als interferentiegebied is aangewezen en de bijbehorende beleidsregel worden ingetrokken.

Artikel 6 Inwerkingtreding

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 7 Citeertitel

Dit artikel spreekt voor zich.